

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»**

вул. Єжи Ґедройця, 5, м. Київ, 03150, тел.: (+380 44) 465-00-00, 465-00-30, факс: (+380 44) 465-10-59, 465-32-44
uz.gov.ua; e-mail: uz@uz.gov.ua

29.11.2019

№ у-3/6-27/2274-19

Верховна Рада України
Народному депутату України
Жмеренецькому О.С.

Шановний Олексію Сергійовичу!

Акціонерним товариством «Українська залізниця» (далі – Товариство) розглянуто Ваші депутатські запити від 31.10.2019 № 86 (адресований Кабінету Міністрів України), від 31.10.2019 № 84 (адресований голові наглядової ради Товариства), від 31.10.2019 № 85 (адресований Міністерству інфраструктури України) та повідомляється таке.

Щодо питання 1.

Відповідно до п. 6, 15 та 20 Статуту акціонерного товариства «Українська залізниця», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 735 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31.10.2018 № 938) (далі – Статут), метою діяльності Товариства є задоволення потреб держави, юридичних і фізичних осіб у безпечних та якісних залізничних перевезеннях у внутрішньому та міжнародному сполученні, роботах та послугах, що виконує та надає Товариство, забезпечення ефективного функціонування та розвитку залізничного транспорту, створення умов для підвищення конкурентоспроможності транспортної галузі, а також отримання прибутку від провадження підприємницької діяльності. Товариство має право від свого імені вчиняти будь-які правочини та укладати будь-які договори, набувати майнові та немайнові права, нести обов'язки, виступати позивачем та відповідачем у суді, крім випадків, передбачених законодавством та Статутом. Товариство діє на принципах повної господарської самостійності і самоокупності, несе відповідальність за наслідки своєї господарської діяльності та виконання зобов'язань.

З огляду на викладене Товариство самостійно визначає умови та укладає договори про надання послуг з організації перевезень вантажів залізничним транспортом. Відповідно до частини другої ст. 19 Конституції України

016305

укладення таких договорів не потребує прийняття розпорядчих та нормативних актів.

У 2019 році Товариством як перевізником запропоновано замовникам укладення договорів про перевезення вантажів на особливих умовах – за розкладом руху маршрутних поїздів (далі – Договір про РРМП), предметом яких є надання послуг з організації перевезень вантажів за погодженими розкладами руху вантажних маршрутних поїздів (далі – РРМП) на особливих умовах з погодженим скороченим строком доставки за одним маршрутом та визначенням пріоритетними замовлень на перевезення вантажів, планів перевезень вантажів маршрутами (далі разом – замовлення на перевезення), заявок на подачу вагонів, забезпечення перевезень рухомим складом перевізника та самих перевезень. Такі перевезення здійснюються у вагонах як перевізника, так і замовників. Умови Договору про РРМП оприлюднено на вебсайті <http://uz-cargo.com/>.

При організації перевезень на умовах РРМП замовникам надано можливість самостійно визначати розмір ставки плати за користування вагонами перевізника, але не нижче рівня раніше визначеного сторонами в договорі про надання послуг.

Щодо абзацу першого питання 1.

Подання замовлень про погодження РРМП у вагонах перевізника здійснюється з 1 до 10 числа, а у вагонах замовника не пізніше ніж за 10 календарних днів до дати відправлення, і їх погодження не є тотожним і не скасовує необхідності надання замовниками замовлень на перевезення (планів) у порядку, визначеному Правилами планування перевезень вантажів (ст. 17-21 Статуту), затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 09.12.2002 № 873 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 29.12.2002 за № 1030/7318 (далі – Правила планування перевезень вантажів).

Щодо абзацу другого питання 1.

У 2017-2018 роках спільними зусиллями Кабінету Міністрів України, Міністерства інфраструктури України та Товариства проведено дерегуляцію вагонної складової плати (тарифу) при наданні послуг з організації вантажних перевезень залізничним транспортом у приватних вагонах перевізника.

Починаючи з 19.02.2018 впроваджено договір про надання послуг на нових умовах, яким передбачено самостійне визначення розміру плати за перевезення вантажу у вагоні перевізника.

Зважаючи на дані минулих періодів, Товариство планувало здійснити до 450 маршрутних перевезень у власних вагонах перевізника. При цьому вже на листопад було отримано понад 1100 замовлень на такі перевезення на умовах РРМП. За таких обставин необхідно було встановити неупереджений розподіл обмежених ресурсів задля уникнення безпідставних звинувачень у наданні переваги одним замовникам перед іншими. З цією метою замовникам запропоновано конкурувати між собою, самостійно пропонуючи ставку плати за використання вагонів перевізника за готовності заплатити більше, ніж визначено самим Товариством.

Щодо абзацу третього питання 1.

Критерії ранжування при погодженні замовлень на РРМП викладено в

п. 3.3 Договору про РРМП (починаючи з редакції від 08.11.2019 № 1), зокрема:
 дата та час подання замовлення на РРМП (у разі корегування замовлення замовником – дата та час останнього корегування замовником);
 ставка плати за використання вагона перевізника, грн;
 категорія маршрутної станції навантаження/відправлення (позакласна, 1-ї, 2-ї або 3-ї категорії);
 переробна спроможність станції навантаження та станції вивантаження;
 спроможність замовника отримувати послуги з організації перевезень по під'їзній колії, що примикає до вказаної ним станції відправлення (укладення договорів на експлуатацію залізничної під'їзної колії, щодо подачі та забирання вагонів або інших договорів стосовно можливості використання під'їзної колії).

Ранжування проведено автоматизовано, основний критерій – ставка плати за використання вагона, запропонована у замовленнях на РРМП. Замовлення розподіляються від більшої ставки до меншої (якщо ставка однакова – за часом подання замовлення) та розміщуються в календарі навантаження з урахуванням категорійності станцій навантаження та переробної спроможності станцій вивантаження.

Щодо абзацу четвертого питання 1.

Спосіб, форма та механізм подання замовлень на РРМП визначено в розділі 3 Договору про РРМП та додатках до цього договору. Так, замовник на кожен календарний місяць завчасно надає перевізнику через АС Клієнт УЗ із застосуванням кваліфікованих електронних підписів замовлення на отримання послуги з перевезення вантажу на особливих умовах – за РРМП у вагонах перевізника не пізніше 10 числа місяця, що передує місяцю, в якому здійснюватиметься перевезення, а у вагонах замовника – не пізніше ніж за 10 календарних днів до дати відправлення поїзда за РРМП.

А спосіб, форма та механізм подання заявок на перевезення за умови раніше узгодженого РРМП визначено в Правилах планування перевезень вантажів.

Щодо абзацу п'ятого питання 1.

Відповідно до умов розділу 3 Договору про РРМП перевізником за можливості може бути погоджено зміни до РРМП при перевезенні у вагонах перевізника лише стосовно дати відправлення, станції призначення, а у вагонах замовника – також і станції відправлення.

Щодо питання 2.

Замовлення на перевезення РРМП приймаються через автоматизовані системи з ціновими пропозиціями ставки плати за використання вагона перевізника від замовників. При цьому з метою уникнення зловживань з 01 по 10 листопада такі пропозиції не розкривалися ані для замовників, ані для Товариства до завершення терміну їх прийняття.

Після аналізу прийнятих замовлень із закритими ціновими пропозиціями та за результатами консультацій із замовниками прийнято рішення піти назустріч замовникам і провести другий раунд відбору замовлень на РРМП – цього разу вже з відкритими ціновими пропозиціями.

Таким чином, забезпечено ринкове та прозоре ціноутворення при погодженні РРМП.

Щодо питання 3.

Відбір учасників на право отримання послуг з організації перевезень на умовах РРМП здійснюється з урахуванням укладених договорів про РРМП, дотриманням порядку подання замовлень на погодження РРМП.

Погодження замовлень на перевезення на умовах РРМП здійснюється відповідно до п. 3.3 Договору про РРМП (починаючи з редакції від 08.11.2019 № 1), як було зазначено вище.

Щодо питання 4.

Товариство з метою отримання прибутку надає послуги з організації перевезень виключно за зверненням самих замовників за наявності технічної та технологічної спроможності. Перевезення здійснюються не лише у власних вагонах перевізника, а й у вагонах замовників. Товариство не має права втручатися в господарську діяльність третіх осіб. З огляду на це питання вибору способу перевезення вантажів залежить, зокрема, і від вантажовідправників.

Також маємо відзначити, що Товариство не може надавати переваги окремим групам вантажовідправників, в тому числі за регіональною ознакою, при наданні послуг з організації перевезень.

Щодо питання 5.

Після завершення терміну прийняття замовлення на погодження РРМП (з 01.11.2019 по 10.11.2019), починаючи з наступного дня, інформація про ранжування стає доступною для працівників департаментів управління рухом та комерційної роботи Товариства через календар замовлень. Також ця інформація одночасно стає доступною користувачам залізничного транспорту через автоматизовану систему Клієнт УЗ. Таким чином, дані стають публічно доступними для забезпечення прозорості, і коло осіб, що мають доступ до них, необмежене. Починаючи з наступного місяця ця інформація буде доступною в попередньому рейтингу для всіх користувачів АС Клієнт УЗ, і протягом 10 днів замовник має можливість змінити ставку.

Щодо питання 6.

Як зазначено в Звіті про результати дослідження ринку перевезення вантажів залізничним транспортом за 2017-2018 роки, схваленому Антимонопольним комітетом України 17.01.2019 (протокол № 2), частка Товариства в робочому парку зерновозів на 01.09.2018 становила лише 56%, а частка приватних операторів стрімко зростає протягом останнього року. Тому станом на 28.11.2019 частка зерновозів Товариства зменшилася до 38%. При цьому середній строк експлуатації зерновозів перевізника суттєво перевищує аналогічний показник щодо вагонів приватних операторів.

Товариство як суб'єкт природної монополії на ринку надання в користування інфраструктури залізничного транспорту (а не вагонів перевізника) на однакових умовах надає доступ до перевезень як у своїх вагонах, так і у вагонах замовників.

З огляду на це вантажовідправники мають альтернативу вагонам перевізника при замовленні своїх перевезень.

Товариство при розробці логістичних схем і технологічних процесів транспортування вантажів на звернення замовників позбавлено можливості надавати пріоритет тим чи іншим регіонам або вантажовідправникам відповідно до вимог ст. 633 та 915 Цивільного кодексу України.

Також необхідно відзначити, що завдяки збільшенню частки маршрутизації в перевезеннях та впровадженню РРМП Товариством уже зараз збільшено перевезення зернових на 22,5% порівняно з аналогічним періодом минулого року (з 26 773 тис. тонн у 2018 році до 32 798,3 тис. тонн у 2019 році). При цьому щодобове навантаження збільшилося на 16,8% порівняно з аналогічним періодом минулого року, а вивантаження на 14,1%.

Щодо питання 7.

Слід зауважити, що з боку Товариства вживаються необхідні заходи для уникнення корупційних ризиків, у т.ч. шляхом забезпечення рівного та вільного доступу до послуг перевізника.

З повагою

В.о. голови правління

І. Юрик

Член правління

Ж. Марчек